

Nota van Inlichtingen

Behorende bij de aanbesteding 'W-installateur
Kenmerk: K010639

Datum	22-6-2026
Aantal vragen	118

Deze Nota van Inlichtingen behorende bij de Europese aanbesteding van het aanbestedingsdocument 'W-installateur Kindcentrum Chaam' met kenmerk K010639 inclusief bijlagen, bevat de vragen die gesteld zijn door de partijen, alsmede de antwoorden van de aanbestedende dienst. Tevens kan de aanbestedende dienst door middel van de nota van inlichtingen gewijzigde, vervallen of aanvullende informatie met betrekking tot de aanbestedingsprocedure verstrekken.

De nota van inlichtingen is een aanvulling op het aanbestedingsdocument. Indien er tegenstrijdigheden worden geconstateerd met informatie gegeven in het aanbestedingsdocument, dan prevaleert de informatie gegeven in de nota van inlichtingen.

Nota van
Inlichting
en

Ref. nr.	Onderwerp	Vraag	Antwoord
1	Bijlagen word	In de Gunningsleidraad wordt bijlage 3, 6 en 7 genoemd als document ter indiening. Kunnen deze bijlagen aub als Word bestand worden gedeeld?	Deze worden conform leidraad bijde 2e NvI beschikbaar gesteld.
2	Planning	Wij willen u er vriendelijk op wijzen dat de indieningstermijn momenteel staat op 25 augustus. Dit is slechts 1 werkdag na het einde van de bouwvak (week 34). ☹ Door bedrijfssluiting niet alleen van onszelf maar ook van leveranciers, en een juiste termijn voor het verkrijgen en verwerken van offertes, willen wij u vriendelijk verzoek om de indieningstermijn met tenminste 3 weken op te schuiven."	Planning blijft zoals opgenomen in de aanbestedingsleidraad.
3	Optimalisaties	Er wordt gesproken over het indienen van optimalisaties in bijlage 2. Wordt hiermee bedoeld bijlage 1A zoals gedeeld in de bestekstukken?	Dat klopt, in het bestek is deze nog volgens de oude nummer bijgevoegd. Het betreft inderdaad hetzelfde document dan bijlage 2. Bij deze Nota van Inlichtingen is een bijgewerkte bijlage 2 bijgevoegd.
4	Geschiktheidseisen	Bij de Geschiktheidseisen wordt bij het E en W perceel gevraagd om een referentie waarin de inschrijver als hoofdaannemer aantoonbare ervaring heeft. De installaties vallen vrijwel altijd onder de bouwkundig aannemer qua perceel of coördinatie. Hierdoor is de installateur vrijwel geen hoofdaannemer. Kan dit woord vervallen t.b.v. de kerncompetenties en/of nevenaanneming aan toegevoegd worden?	Het vereiste dat inschrijver als hoofdaannemer moet hebben opgetreden komt te vervallen. Voor de gevraagde referentie geldt dat de werkzaamheden ook als onderaannemer mogen zijn uitgevoerd, mits inschrijver de betreffende installatiewerkzaamheden zelfstandig heeft uitgevoerd. Hierbij dient uit de referentie duidelijk te blijken dat inschrijver zelf verantwoordelijk was voor de uitvoering van de werkzaamheden en niet slechts een beperkte of ondersteunende rol heeft vervuld.
5	Gunningsleidraad 8.8	"Kan Aanbestedende dienst aanvullende toelichting geven over artikel 8.8? Dient Inschrijver de aangeven opties in bijlage 1a (optimalisatielijst) af te prijzen ter eigen invulling? Of zijn dit enkel voorbeelden? Kan de Aanbestedende dienst aub verduidelijken hoe en wat ontvangen wilt worden."	De optimalisatielijst is een opzet van diverse items welke mogelijk kunnen leiden tot optimalisaties. De aanbieders kunnen de lijst zelf ook aanvullen met aanvullende optimalisaties.
6	NvI 2	Gezien de korte tijd tussen het publiceren van de stukken en de 1e NvI, hebben nog niet alle leveranciers de ruimte gehad om alle stukken te verwerken. Om die reden willen wij vriendelijk verzoeken om in de 2e NvI ook nieuwe vragen te accepteren.	Ja, de aanbestedende dienst is akkoord met het voorstel voor het stellen van aanvullende vragen in de 2e NvI.
7	Inschrijfbijlet	"Het inschrijfbijlet, pagina 2, omvat een brede uiteenzetting van de begroting. ☹ Kan Aanbestedende dienst beschrijven hoe zij de begroting wenst te ontvangen?☹ a) Slechts één totale begroting, enkel per installatieonderdeel specifiek de financiële verdeling benoemd op pagina 2 (dus geen deelbegrotingen).☹ b) Naast de totale begroting, ook nog een begroting per artikel (dus bijvoorbeeld 1 begroting voor artikel 3.2, geen splitsing in 3.2.2 en 3.2.3)☹ c) Naast de totale begroting, separate begroting per specificatie (dus 3.2.2, 3.2.3, 3.4.1 etc.)"	Er mag één begroting worden verstrekt, mits hierin de opsplitsing in onderdelen van het inschrijf en specificatieformulier te herleiden zijn.
8	Vergunning	Is de vergunning reeds onherroepelijk?	Nee, de omgevingsvergunning is aangevraagd, tegelijk met het doorlopen van de BOPA procedure. De omgevingsvergunning zal eind september 2026 worden verstrekt.
9	Coördinatie nuts	Aangezien deze werkzaamheden een sterke relatie hebben met de civiel- en bouwkundige inrichting, verzoeken wij u vriendelijk te overwegen dat de coördinatie van de nutsvoorzieningen integraal wordt belegd bij de bouwkundige aannemer.	Neen, hierin bestek aanhouden. De bouwkundig aannemer heeft ook een coördinatieplicht.

10	Demarcatie doorvoeren (brand, water, geluid)	In de huidige stukken is het leveren en aanbrengen van brand-, water- en geluidswerende doorvoeren belegd bij de E- en W-installateur. Aangezien deze werkzaamheden normaliter deel uitmaken van de bouwkundige scope (o.a. in relatie tot integrale verantwoordelijkheid voor waterdichtheid en geluidsprestaties), verzoeken wij u deze demarcatie hierop aan te passen en bij de bouwkundige aannemer te beleggen. Kunt u dit bevestigen?	Het brand-, water-, geluidswerend afwerken van springen t.b.v. installaties tot op de installaties is voor de bouwkundig aannemer. Het voorzien van brand-, wwater-, geluidswerende voorzieningen in de installaties zelf behoren tot de werkzaamheden installaties.
11	Bestekboek deel A - 01.03.10 - 90 CAR	In de stukken is opgenomen dat de CAR-verzekering wordt afgesloten door de bouwkundig aannemer. Kunt u bevestigen dat de E- en W-installaties integraal worden meeverzekerd onder deze CAR-verzekering?	Ja, deze maken onderdeel uit van de door de bouwkundig aannemer af te sluiten CAR-verzekering.
12	T240279-17-BT001a W-installatie	In het document "T240279-17-BT001a W-installatie" is uitsluitend een brandslanghaspelinstallatie opgenomen. Kunt u aangeven of er aanvullend nog andere brandblusvoorzieningen door de werktuigbouwkundige aannemer worden verwacht, zoals bijvoorbeeld een droge blusleiding, sprinklerinstallatie, brandkranen of brandputten op het terrein? Indien dergelijke installaties onderdeel van de opdracht zijn, verzoeken wij u om deze ten behoeve van de prijsvorming nader te specificeren, inclusief: -de functionele noodzaak / uitgangspunten; -de demarcatie (scopeafbakening tussen betrokken partijen); -de benodigde aantallen en globale situering.	U kunt het bestek installaties aanhouden hierin. Sprinkler of droge blusleidingen zijn niet van toepassing. Brandkranen of brandputten op terrein zijn onderdeel terreininstallaties.
13	BENG	Graag ontvangen wij bevestiging dat u de BENG-berekening heeft opgesteld en dat het ontwerp hiermee in overeenstemming is, zodanig dat de werktuigbouwkundig aannemer het ontwerp zonder aanpassingen kan overnemen en een eindvalidatie van de BENG-berekening niet vereist is.	BENG berrekening is opgesteld in het ontwerptraject door NexZus op basis van installaties zoals in bespk opgenomen.
14	Gunningsleidraad 8.2 bankgarantie	De inschrijver constateert dat er wordt gevraagd om een onvoorwaardelijke en onherroepelijke (on demand) bankgarantie van 5% van de aanneemsom. Het is voor de inschrijver echter niet mogelijk om dit type (on demand) bankgarantie te verstrekken, aangezien dit in strijd is met het concernbeleid. Bent u bereid een concerngarantie onder dezelfde voorwaarden te accepteren? Zo nee, bent u bereid een model bankgarantie conform § 43a van de UAV 2012 te accepteren, waarbij eventueel 'spoedgeschil bij de Raad van Arbitrage' wordt vervangen door 'een kort geding bij de voorzieningenrechter'? Zo nee, wat is hiervoor uw motivatie?	Ja, concerngarantie is akkoord voor opdrachtgever.
15	Bestekboek deel A - 01.02.40 - 15 - G-Rekening	In dit artikel wordt uitgegaan van een loonkostenbestanddeel van 43%, hetgeen wij als relatief hoog beoordelen ten opzichte van het gangbare percentage van circa 35% voor vergelijkbare installatiewerkzaamheden. Daarnaast wordt gerekend met 50% voor loonbelasting en premies, waar in de praktijk doorgaans circa 40% wordt gehanteerd. Wij verzoeken u te bevestigen dat: - kan worden uitgegaan van een loonkostenbestanddeel van 35%; - en een percentage van 40% voor loonbelasting en premies kan worden gehanteerd.	Niet akkoord, we houden vast aan de uitgangspunten zoals opgenomen in het bestek.
16	Bestekboek deel A - 01.02.35 - 90 verrekening meer minderwerk	Verrekening meer-minderwerk na oplevering kan voor de Opdrachtgever en Aannemer tot hoge posten leiden, tevens loopt de Aannemer hierbij het risico om veel kosten te voorfinancieren. Ons voorstel hier is: De kosten voor eventueel meerwerk worden verrekend bij gereed meerwerk. Minderwerk wordt bij de eerstvolgende factuur verrekend.	Niet akkoord.
17	Bestekboek deel A - bijlage 1	Artikel 1: In de huidige formulering van artikel 1 wordt gesteld dat alle partijen zich conformeren aan het door de directie goedgekeurde algemene tijdschema en/of gedetailleerde werkplan. Hoewel de clausule vermeldt dat ondertekening door alle partijen vereist is, ligt de formele goedkeuring uitsluitend bij de directie. Wij stellen voor om deze bepaling aan te scherpen door expliciet op te nemen dat alle partijen uit de coördinatieovereenkomst hun formele goedkeuring dienen te verlenen aan het tijdschema en/of werkplan. Dit voorkomt onduidelijkheid over de contractuele status van de planning en waarborgt dat alle betrokken partijen zich daadwerkelijk committeren aan de inhoud ervan en deze tevens ook kunnen nakomen.	De formele goedkeuring ligt bij de directie, echter pas nadat alle partijen uit de coördinatieovereenkomst hun formele goedkeuring hebben gegeven aan het tijdschema en/of werkplan.

18	Bestekboek deel A - bijlage 1	Artikel 2 t/m 4 Dit betreft het onderling verhalen van schade op elkaar in plaats van op de opdrachtgever. Dit is niet wenselijk. Het verhalen van (vertraging)schade moet mogelijk zijn bij de opdrachtgever. Ongeacht het bedrag, is het niet wenselijk aansprakelijk gemaakt te worden richting 'iedere partij die vertraging heeft opgelopen' (dit suggereert bovendien mogelijk zelfs nog meer dan alleen alle partijen uit de coördinatieovereenkomst). Bedenk hierbij dat alle 'boetes' maal het aantal partijen uitgekeerd zal moeten worden, hetgeen al gauw substantieel van aard kan worden. Bovendien, hoeveel controle hebben we eigenlijk over vertraging van een andere partij? Kortom: de strekking bij de artikelen is dat onderling schadeverhaal binnen een coördinatieovereenkomst niet wenselijk is. Het creëert financiële onzekerheid tussen samenwerkende partijen. Dit kan leiden tot claims, juridische kosten en verslechterde relaties, wat de continuïteit en winstgevendheid van het project onder druk kan zetten. Bovendien zijn wij ook niet op de hoogte van de liquiditeit van de overige partijen. Door schadeverhaal bij de opdrachtgever te houden, blijft de commerciële focus op samenwerking, efficiëntie en klantgerichtheid. Het voorkomt interne frictie en beschermt de marges van alle betrokken partijen.	De omschrijvingen zoals opgenomen in de coördinatieovereenkomst blijven onverkort kan kracht. Wij gaan niet akkoord met het voorstel van de opdrachtnemer.
19	Bestekboek deel A - bijlage 1	Artikel 4: Dit artikel betreft een onbeperkte aansprakelijkheid, ons voorstel is om deze te maximaliseren, tezamen met het uitsluiten van aansprakelijkheid op vergoeding van volledige schade op 5% van de aanneemsom.	de aansprakelijkheid wordt gefixeerd op een percentage van maximaal 5% van de aanneemsom. Echter kan er geen sprake zijn van "het uitsluiten van aansprakelijkheid op vergoeding" zoals wordt gesteld.
20	Geschillen 8.4 gunningsleidraad	In 8.4 van de leidraad is bepaald dat geschillen worden voorgelegd aan de bevoegde rechter. Onze ervaring is dat de civiele rechter veelal minder is toegerust op technische geschillen. Ter illustratie verwijzen wij naar de uitspraak van de rechtbank Den Haag (ECLI:NL:RBSGR:2011:BV7956), waarin is overwogen dat het bij specialistische en omvangrijke bouwprojecten praktischer kan zijn om gespecialiseerde bouwarbitrage overeen te komen in plaats van de gewone civiele rechter. In het belang van zowel opdrachtgever als aannemer verzoeken wij om in de overeenkomst op te nemen dat geschillen (alternatief) kunnen worden beslecht door de Raad van Arbitrage in Bouwgeschillen, dan wel het Nederlands Arbitrage Instituut (NAI). Hierbij kan worden bepaald dat de voorzitter van het scheidsrecht steeds een (voormalig) rechter of raadsheer is, waarmee de juridische expertise en onafhankelijkheid van de geschilbeslechting aanvullend worden geborgd. Kunt u hiermee akkoord gaan?	Nee, wij blijven vasthouden aan de uitgangspunten die zijn genoemd in de leidraad. Alle overige onderleggers waarover op dit onderdelen vragen zijn gesteld worden ook door de civiele rechter beoordeeld zoals blijkt uit de antwoorden hierop.
21	Aannemingsovereenkomst - 5.2	In dit artikel wordt verwezen naar de Algemene Voorwaarden van de Gemeente Alphen-Chaam. Deze ontbreken echter bij de Aanbesteding. Kunnen deze worden nagezonden?	Op deze aanbesteding zijn de UAV2012 van toepassing. De inkoopvoorwaarden zijn per abuis genoemd in de aannemersovereenkomst.
22	Garantie verklaring bijlage 2	Wij willen vragen om dezelfde vorm van geschillenbeslechting aan te houden als in de aannemingsovereenkomst en de coördinatieovereenkomst van toepassing is. Dit voorkomt dat een eventueel geschil op meerdere plaatsen moet worden 'uitgevochten'.	We stellen vast dat dit loopt via de rechtbank Zeeland/west-brabant.
23	Bestek E - 2.2.42	"Kortingsbedrag €500,- per dag Dit betreft een ongelimiteerde aansprakelijkheid, kan Aanbestedende dienst bevestigen dat deze gemaximaliseerd wordt tot 5% van de aanneemsom?"	de aanbestedende dienst gaat akkoord met een beperking van het kortingsbedrag tot maximaal 5% van de opdrachtsom.
24	Bestekboek deel A - bijlage 1	Artikel 8: Wij willen vragen om dezelfde vorm van geschillenbeslechting aan te houden als in de aannemingsovereenkomst (artikel 6) van toepassing is. Dit voorkomt dat een eventueel geschil op meerdere plaatsen moet worden 'uitgevochten'.	Correct, geschillen conform de tekst van de aanneemovereenkomst art. 6.

		In de aanbestedingsstukken is geen bepaling opgenomen die de aansprakelijkheid van de aannemer jegens de opdrachtgever limiteert. Dit betekent dat er sprake is van een onbeperkte aansprakelijkheid voor alle vormen van schade, waaronder ook zuivere vermogensschade en claims van derden. Wij achten dit problematisch om de volgende redenen: • Disproportionele risicoverdeling: Een onbeperkte aansprakelijkheid staat niet in verhouding tot de omvang van de opdracht en de aanneemsom. Dit leidt tot een onevenwichtige risicoverdeling tussen opdrachtgever en opdrachtnemer. • Verzekeerbaarheid: Niet alle schadeposten zijn verzekeraar, zeker niet als het gaat om zuivere vermogensschade of claims van derden zonder directe relatie tot de uitvoering van het werk. • Kostenverhogend effect: Onbeperkte aansprakelijkheid leidt tot hogere risicopremies en kan de inschrijfprijs onnodig verhogen. • Marktwerving: Het ontbreken van een beperking kan marktpartijen afschrikken om in te schrijven, wat de concurrentie en kwaliteit van inschrijvingen negatief beïnvloedt. Voorstel: Wij verzoeken u om in het contract een bepaling op te nemen waarin de totale aansprakelijkheid van de aannemer voor alle vormen van schade (contractueel en buitencontractueel) wordt beperkt tot 5% van de aanneemsom. Daarnaast stellen wij voor om: • zuivere vermogensschade expliciet uit te sluiten van vergoeding; • de vrijwaring voor claims van derden, zoals bedoeld in paragraaf 6 lid 16 UAV 2012, te beperken tot het bedrag van de voorgestelde aansprakelijkheidslimiet.	
25	Bestekboek deel A - aansprakelijkheid en 01.02.06 - 59 vrijwaring		De aanbestedende dienst stelt hiervoor het volgende vast: "Opdrachtnemer is aansprakelijk voor de directe schade met een maximum van EUR 2 miljoen per gebeurtenis en max EUR 5 miljoen per jaar. De indirecte schade, waaronder gevolgschade door het feit dat gebruikers van het pand niet kunnen verhuizen/inhuizen en daardoor extra kosten gemaakt moeten worden door de aanbestedende dienst dienen eveneens gevrijwaard te worden jegens aanbestedende dienst.
26	Bestekboek deel A - 01.02.42 - 02 Kortingen	Dit artikel betreft een ongelimiteerde aansprakelijkheid. Wij willen u vriendelijk verzoeken om deze bepaling te maximaliseren tot 5% van de aanneemsom.	de aanbestedende dienst gaat akkoord met een beperking van het kortingsbedrag tot maximaal 5% van de opdrachtsom.
27	Bestekboek deel A - 01.02.43 - 90 Bankgarantie + Bijlage 3 Model bankgarantie	De inschrijver constateert dat er wordt gevraagd om een onvoorwaardelijke en onherroepelijke (on demand) bankgarantie van 5% van de aanneemsom. Het is voor de inschrijver echter niet mogelijk om dit type (on demand) bankgarantie te verstrekken, aangezien dit in strijd is met het concernbeleid. Bent u bereid een concerngarantie onder dezelfde voorwaarden te accepteren? Zo nee, bent u bereid een model bankgarantie conform § 43a van de UAV 2012 te accepteren, waarbij eventueel 'spoedgeschil bij de Raad van Arbitrage' wordt vervangen door 'een kort geding bij de voorzieningenrechter'? Zo nee, wat is hiervoor uw motivatie?	wij zijn bereid een concerngarantie te accepteren.
28	Bestekboek deel A - 01.02.43 - 90 Bankgarantie	De bankgarantie blijft van kracht tot en met herstel kleine gebreken. Dit is een dubbele zekerheid, welke niet proportioneel is en in strijdigheid is met onze policy, met artikel 01.02.40 - 02 waarin ook een oplevertermijn van 5% wordt ingehouden. Is het volgende voorstel te overwegen voor de Aanbestedende dienst? Oplevertermijn betaalbaar te stellen bij oplevering en de bankgarantie vast te houden totdat restpunten zijn hersteld, doch uiterlijk 3 maanden na oplevering?	De betreffende onderdelen 01.02.40-02 en 01.02.43-90 blijven gehandhaafd zoals opgenomen in het bestek.
29	Bestek 2.5 - revisie	"Het aanleveren van revisie staat bij meerdere artikelen in het bestek anders beschreven. Kunt u bevestigen dat de revisietekeningen een maand na oplevering dienen te worden verstrekt aan opdrachtgever, zoals opgenomen in 2.5 bestek E/W?"	De revisiebescheiden dienen uiterlijk één maand na oplevering te worden verstrekt.
30	Bestekboek deel A - 01.02.06.91	"Bestek: goed en deugdelijk werk: In dit bestekartikel is bepaald dat opdrachtnemer dient in te staan voor de geschiktheid van alle materialen voor het gebruik waarvoor zij bestemd zijn. Wij verzoeken de aanbestedende dienst deze bepaling te schrappen nu reeds is opgenomen dat opdrachtnemer de werkzaamheden dient uit te voeren conform de contractstukken. Deze bepaling legt een vergaande en onbegrensde verantwoordelijkheid bij opdrachtnemer, die niet in alle gevallen kan worden beheerst of beïnvloed en past niet bij de invloedssfeer van opdrachtnemer. Kan de aanbestedende dienst hiermee instemmen? Indien dit niet het geval is, verzoeken wij u dit standpunt inhoudelijk te motiveren en aan te geven waarom deze vergaande verplichting noodzakelijk wordt geacht."	In de aanbestedingsdocumenten is ook opgenomen dat u materialen kunt gebruiken die of gelijkwaardig zijn aan de omschrijving in de aanbestedingsdocumenten. Daar geldt hetzelfde uiteraard voor voor goed en deugdelijk werk. Derhalve blijft de tekst gehandhaafd zoals opgenomen in het bestek.

31	Aannemingovereenkomst - artikel 3.2	Kunt u bevestigen dat de datum van aanvang van het werk uitsluitend wordt bepaald door het moment waarop een schriftelijke opdracht tot aanvang is verstrekt én alle benodigde vergunningen, meldingen en documenten beschikbaar zijn, en dat vertraging hierin niet voor rekening en risico van Opdrachtnemer komt, tenzij sprake is van aan Opdrachtnemer toerekenbare omstandigheden?	dat is een juiste constatering.
32	Aannemingovereenkomst - artikel 3.1	"Start datum: Wij verzoeken aan te houden 4 weken na datum ondertekening van de overeenkomst, dit geeft een duidelijkere startdatum."	De ondertekening van de overeenkomsten zal binnen een week na versturen van de definitieve gunningsdatum plaatsvinden. Na ondertekening overeenkomst zal binnen 4 weken gestart worden met de opdracht.
33	Aannemingovereenkomst - artikel 1	Is het correct dat het Bestek Algemene voorwaarden in deze niet is opgenomen?	uiteraard hoort het onderdeel "bestek algemene voorwaarden" wel onderdeel van de contractstukken. Zie bestek van T-Adco onder art 2.1 vanb het bestek T240279-17-BT002a.
34	Aannemingovereenkomst	"Werk en productietekeningen: Kunt u bevestigen dat de verantwoordelijkheid van aannemer voor het vervaardigen van tekeningen als bedoeld in de overeenkomst, onder overwegende dat, laatste koppelteken, beperkt is tot werk- en productietekeningen, en niet mede ziet op het corrigeren van onvolkomenheden in door opdrachtgever verstrekte ontwerpdocumenten?"	dat is een juiste constatering.
35	Aanbestedingsleidraad 8.3	"Naast de indexering hebben we eveneens te maken met de geopolitieke omstandigheden, waardoor er onvoorziene prijsstijgingen en andere onvoorziene omstandigheden kunnen voordoen. Wij stellen voor dat partijen, in geval van prijsstijgingen, leveringsproblemen of andere vertragingen/belemmeringen als gevolg van geopolitieke, economische of andere bijzondere ontwikkelingen, conform het in 2023 door het Bouwberaad vastgestelde Adviserend Handelingskader Utiliteit, in goed onderling overleg – ook richting onderaannemers –, rekening houdend met elkaars belangen, tot afspraken zullen komen over hoe met deze risico's om te gaan. Wij stellen voor daartoe de volgende bepaling in de overeenkomst op te nemen: Contractbepaling geopolitieke/economische ontwikkelingen en prijzen: - 1. Partijen erkennen dat geopolitieke en economische ontwikkelingen waaronder maar niet beperkt tot vijandelijkheden/oorlog, militaire conflicten, importheffingen, handelsbeperkingen, pandemieën en extreme prijsstijgingen van olie, gas, energie, grondstoffen, bouwstoffen, materieel en arbeid de markten onvoorspelbaar maken en nakoming van deze overeenkomst door Opdrachtnemer kunnen beïnvloeden. -2. Als de Opdrachtnemer na het uitbrengen van haar aanbieding wordt geconfronteerd met de omstandigheden als bedoeld in het eerste lid, treden Partijen met elkaar in overleg. Partijen bespreken vervolgens hoe de extra kosten en vertragingen worden geregeld, waarbij Opdrachtnemer aanspraak kan maken op vergoeding van redelijke en aantoonbare meerkosten en op een passende verlenging van termijnen, afgestemd op de omstandigheden. -3. De regeling kan bestaan uit prijsaanpassing, termijnverlenging en/of aanvullende maatregelen. Partijen leggen hun afspraken schriftelijk vast. Bent u bereid akkoord te gaan met dit voorstel? Zo nee, hoe wenst u met deze omstandigheden om te gaan?"	Wij zijn niet akkoord om deze bepaling op te nemen. Mochten deze omstandigheden zich voordoen dan zal op dat moment in overleg getreden worden. Mocht er een rechterlijke uitspraak liggen hoe om te gaan met dit soort omstandigheden, en wat de uitwerking daarvan is, dan kan dit eventueel leiden tot een nader overleg hieromtrent.
36	Aanbestedingsleidraad 8.3	"Het niet indexeren van de prijs is een dermate hoog risico voor opdrachtnemer, zeker gezien de huidige marktomstandigheden, dat niet enkel aan opdrachtnemer kan worden gealloceerd. Derhalve verzoek ik u, zoals wel gebruikelijk binnen de branche, toe te staan dat eenmaal per jaar een marktconforme indexatie wordt gehanteerd. Indien aanbestedende dienst hierin niet mee kan gaan verzoek ik haar dit nader inhoudelijk te motiveren."	er wordt geen indexering van bedragen toegestaan. U dient hier rekening mee te houden bij het indienen van uw prijsvaststelling in het inschrijfbijlet.
37	Aanbestedingsleidraad 8.1	Volgorde documenten: kan aanbestedende dienst bevestigen dat de antwoorden van de Nota's in de overeenkomst worden verwerkt, gezien de opgenomen rangorde?	Ja, de aanbestedende dienst is hiermee akkoord. Deze wordt verstrekt bij de 2e NVI.
38	Aanbestedingsleidraad 5.1	Wij verzoeken aanbestedende dienst de gestanddoeningstermijn te verkorten naar 45 dagen, gezien de geopolitieke ontwikkelingen en de daarbij komende onvoorziene omstandigheden. Indien aanbestedende dienst hiermee niet kan instemmen verzoeken wij u dit gelieve nader te verklaren.	Neen, de gestanddoeningstermijn blijft gehandhaafd, gezien de noodzakelijke interne procedures binnen de gemeentelijke organisatie.
39	Bestek 2.2.10 Oplevering	Voltooid en bedrijfsklaar opleveren, uiteraard geldt in dat kader wel met uitzondering van de kleine gebreken welke geen onthouding van oplevering zijn, zoals eveneens opgenomen onder 2.2.9 gebreken. Graag bevestiging in dat kader.	Dat is correct.

40	Bestek 2.2.11	"Werkzaamheden door derden t.g.v. herstelwerkzaamheden: wij verzoeken u hieraan toe te voegen dat de herstelwerkzaamheden wel aan aannemer te verwijten moeten zijn, indien de kosten ontstaan aan het werk van derden door aannemer dienen te worden vergoed. Dit is in dat kader niet meer dan redelijk. indien bijv. sprake is van normale slijtage, onkundig gebruik door derden, etc. dan kunnen deze kosten niet voor aannemer zijn."	Voor de derde alinea art. 2.2.11 geldt dat dit alleen van toepassing is indien de de herstelwerkzaamheden te wijten zijn aan de aannemer installaties.
41	Bestek 2.2.9	Beproeving installaties: conform het algemeen bestek ligt het aanleveren van materiaal voor de proefbelasting bij bouwkundig aannemer. Hier is opgenomen dat het bij de aannemer ligt. Wat is correct in deze?	De beproeving voor oplevering van de installaties behoort tot de werkzaamheden / verplichtingen van de aannemer installaties.
42	Bestek 2.2.9	Gebreken: het herstellen van kleine tekortkomingen binnen 5 werkbare dagen na opnemng is een zeer korte termijn en wijkt in dat kader erg af van par 9 lid 7 UAV. Hierbij het verzoek deze termijn aan te passen naar 20 werkbare dagen. Indien u hiermee niet kunt instemmen verzoeken wij u een alternatief voor te stellen en te motiveren wat de reden is.	Bestek aanhouden. Het betref hier kleine gebreken en daardoor wordt 5 werkbare dagen proprtioneel geacht.
43	Bestek 2.2.1	Bij Installaties is opgenomen: Daar waar in de UAV sprake is van 'onderhoudstermijn' dient gelezen te worden onderhouds- en servicetermijn. In een eerder stuk is opgenomen dat voor in de onderhouds/garantieperiode preventief onderhoud dient te worden uitgevoerd. Kunt u bevestigen dat met de servicetermijn in dat kader preventief onderhoud wordt bedoeld?	Ja, met de service termijn wordt poreventief onderhoud bedoeld.
44	Bestek 1.1.3	Ontwerp en Engineeringwerkzaamheden: Kunt u bevestigen dat de verantwoordelijkheid van aannemer voor "de ontwerp en engineeringwerkzaamheden" beperkt is tot het uitwerken van het TO naar UO op basis van de reeds door opdrachtgever gemaakte systeemkeuzes in werk- en productietekeningen, en niet mede ziet op het corrigeren van onvolkomenheden in door opdrachtgever verstrekte ontwerpdocumenten?	Bestek aanhouden.
45	Bestekboek deel A - 01.02.06.90	Wij verzoeken u hieraan toe te voegen: "voor zover deze op de dag van de aanbesteding in werking zijn getreden."	akkoord met de toevoeging zoals genoemd.
46	Bestekboek deel A - 01.02.10.90	Bestek: Wat is de reden dat de laatste zin van par 10 lid 3 UAV vervalt? Immers het ingaan van de onderhoudstermijn bij vervroegde ingebruikneming is gezien het gebruik niet meer dan logisch. Een langere onderhoudstermijn in dat kader is niet proportioneel richting opdrachtnemer. Derhalve het verzoek om de laatste volzin te behouden en de onderhoudstermijn van technische installatiewerken te laten ingaan na de dag van ingebruikneming. Wanneer hier niet mee akkoord kan worden gegaan, graag inhoudelijk motivatie.	Akkoord met het voorstel.
47	Bestekboek deel A - 01.02.10.92	"Kan opdrachtgever bevestigen dat de vastgestelde nog te verrichten werkzaamheden in dit kader zien op de kleine gebreken die geen reden tot onthouding van goedkeuring/oplevering zijn? Of is dit niet correct? Indien correct, dan is de laatste volzin ten aanzien van de op te leggen korting niet proportioneel nu het werk reeds is opgeleverd en verzoek ik u deze laatste volzin te schrappen. indien mijn aanname niet correct is verzoek ik u vriendelijk dit artikel toe te lichten / verduidelijken."	De opmerking zoals gemaakt over "kleine gebreken" kan slechts worden bepaald op het moemnt dat de oplevering daar is en er blijkt dat het kleine gebreken betreffen. Echter is vooraf niet te definiëren wat "kleine gebreken" zijn aangezien dit voor opdrachtnemer en aanbestedende dienst verschillende interpretaties kunnen zijn.
48	Bestekboek deel A - 01.02.14.90	Stilleggen werk: wij verzoeken aanbestedende dienst aan deze toevoeging toe te voegen dat het handelen van aannemer verwijtbaar handelen dient te zijn geweest. Enkel dan is het redelijk wanneer de aannemer geen beroep kan doen op lid 4, 5 en 6 van paragraaf 14. Indien aanbestedende dienst hierin niet mee kan gaan verzoeken wij u dit inhoudelijk te motiveren.	akkoord met het toevoegen van de tekst "verwijtbaar" voor het woord "handelen".
49	Bestekboek deel A - 01.02.22.90	Wij verzoeken dit artikel iets te nuanceren en toe te voegen dat een derde kan worden ingeschakeld wanneer Opdrachtnemer het gebrek op zelf niet op kortst mogelijke termijn kan verhelpen. Voorts dienen de kosten van de derden redelijke kosten te zijn. kan aanbestedende dienst instemmen met deze nuance? zo nee graag inhoudelijke toelichting.	Aanbestedende dienst kan akkoord gaan met de aanvullende tekst "wanneer opdrachtnemer het gebrek zelf niet op kortst mogelijke termijn kan verhelpen". Het gedeelte wat gemeld wordt over redelijke kosten wordt niet aanvaard.
50	Bestekboekdeel A - 01.02.22.92	"Uitgesloten van garantie: in de laatste volzin is opgenomen: Bovengenoemde clauseule (01) is niet van toepassing indien de aannemer zelf verantwoordelijk is voor het onderhoud. Clauseule 01 stelt: niet onder de genoemde garantie vallen: 01 - gebreken ten gevolge van normale slijtage, de verwaarlozing van onderhoud, het onjuist onderhouden en het onjuiste gebruik. door geheel clauseule 01 uit te sluiten wanneer aannemer onderhoud uitvoert worden ten onrechte uitgesloten: gebreken ten gevolg van normale slijtage en het onjuiste gebruik. Voorts kan onjuist onderhoud ook door derden plaatsvinden. Wij verzoeken deze 3 wel van toepassing te laten zijn bij eigen onderhoud. kan aanbestedende dienst dit bevestigen?"	De aanbestedende dienst kan dit bevestigen. Gebreken ten gevolge van normale slijtage, het onjuiste gebruik en het onjuist onderhoud wat door derden plaatsvindt (niet onder de verantwoordelijkheid van opdrachtnemer) vallen onder de verantwoordelijkheid van aanbestedende dienst.

51	Bestekboekdeel A - 01.02.35.90	Verzoek aan aanbestedende dienst om aan dit lid toe te voegen dat indien de onjuistheden of omissies toe te rekenen zijn aan opdrachtgever deze wel voor verrekening of vergoeding in aanmerking komen. Opdrachtgever is verantwoordelijk, opdrachtnemer heeft een waarschuwplicht. het leggen van het risico volledig bij opdrachtnemer is in dat kader niet proportioneel. Indien niet kan worden ingestemd, graag inhoudelijke toelichting.	Zoals vermeld onder bovenstaande vraag voor "Bestekboek deel A / 01.02.38.90 en 01.02.39.90" is de opdrachtnemer verantwoordelijk voor de tellingen/aantallen. Eventuele omissies dient u vooraf te melden volgens de meldingsplicht die is opgenomen in de aanbestedingsdocumenten.
52	Bestekboekdeel A - 01.02.35.90	"De termijn van 2 weken voor directie t.o.v. 5 dagen voor ON is erg ongelijkwaardig. Vriendelijk verzoek om de termijn van ON ook op 2 weken te zetten. voorts het verzoek om de uitbetaling van meerwerk na oplevering van het meerwerk te laten plaatsvinden en niet pas na oplevering totale werk, zodat voor opdrachtnemer haar voor te schieten kosten in dat kader zo kort mogelijk blijven."	De opdrachtnemer dient eea per direct (in dit geval een termijn van 5 dagen) te melden. De aanbestedende dienst heeft vanwege allerlei interne procedures de twee weken termijn nodig voor besluitvorming. Voor wat betreft uitbetaling van het meerwerk blijft dit staan tot na de oplevering zoals vermeld in het bestek. Minderwerken worden ook niet direct opgeëist door de aanbestedende dienst.
53	Bestekboek deel A - 01.02.38.90 en 01.02.39.90	Kan aanbestedende dienst motiveren waarom in dit geval ten nadele van opdrachtnemer wordt afgeweken van de paritair opgestelde voorwaarden? Wij verzoeken u de paritair opgestelde voorwaarden in dit kader aan te houden en de hoeveelheden wel te kunnen verrekenen wanneer deze meer dan 10% bedragen.	Nee, de tekst in het bestek blijft gehandhaafd. U bent en blijft zelf verantwoordelijk voor de juiste tellingen op basis van de stukken die ter beschikking zijn gesteld.
54	Bestekboek deel A - 01.02.40.02	01.02.40.02: Verzoek aan aanbestedende dienst om eerst aannemer ingebreke te stellen voordat zij bevoegd is om de voldoening van de betalingstermijn op te schorten.	In deze fase van het project waarbij alles al opgeleverd had moeten zijn en de werkzaamheden afgerond hadden moeten zijn, staat aanbestedende dienst niet toe dat dit nog verder opschuift.
55	Bestekboek deel A - 01.02.40.91	Verzoek aan aanbestedende dienst dat de bevoegdheid tot verrekening van opdrachtgever enkel ingezet kan worden na het ingebreke stellen van aannemer met een redelijk termijn tot herstel. Daarnaast is het niet reël dat verrekening kan plaatsvinden met vorderingen die nog niet opeisbaar zijn. Derhalve het verzoek om dit te schrappen. Ten slotte verzoek ik u dit lid wederkerig te maken zodat ook Opdrachtnemer kan verrekenen t.o.v. Opdrachtgever in het kader van gelijkheid is dit niet meer dan redelijk.	Nee, de tekst zoals opgenomen in het bestek onder art. 01.02.40-91 blijft gehandhaafd.
56	Bestekboekdeel A - 01.02.49.90	"Het bestek komt niet overeen met het artikel opgenomen in de conceptovereenkomst en in de leidraad. Wat is in deze correct? Voorts dat het NMI te Rotterdam niet meer bestaat."	Hiervoor dient de tekst uit de leidraad te worden aangehouden, te weten: "Op deze aanbesteding en de overeenkomst die daaruit voortvloeit, is uitsluitend het Nederlands recht van toepassing. Alle geschillen (daaronder begrepen die welke slechts door één der partijen als zodanig worden beschouwd) die naar aanleiding van de overeenkomst of daaruit voortvloeiende overeenkomsten tussen partijen mochten ontstaan, zullen aanhangig worden gemaakt bij de bevoegde rechter bij rechtbank Zeeland – West-Brabant te Breda, tenzij dwingende competentieregels zich daartegen verzetten."
57	Bestekboekdeel A - 01.03.10.90	Wat is de hoogte van het eigen risico in de CAR?	De CAR verzekering wordt afgesloten door de bouwkundig aannemer waarbij de nevenaannemers (E-installateur en W-installateur) ook in de polis worden opgenomen.
58	Bestekboek deel A - 01.04.10.01	Gezien de geopolitieke omstandigheden is het niet redelijk om materiaalprijzen en brandstofprijzen onder niet verrekenbaar te zetten. Hierbij het verzoek aan aanbestedende dienst om dit artikellid op zodanige wijze te wijzigen dat dit risico niet enkel aan opdrachtnemer wordt gealloceerd. indien aanbestedend dienst hierin niet mee kan gaan verzoek ik u dit nader te motiveren.	Aanbestedende dienst gaat hier niet in mee. Dit risico kan het project niet dragen en is disproportioneel van de inschrijver om dit te eisen.
59	Bestekboek deel A - 01.05.10.95	Laatste volzin: Verzoek aan aanbestedende dienst om eerst een ingebrekestelling in te stellen met een redelijk termijn tot herstel. Indien hier niet mee akkoord kan worden gegaan, graag inhoudelijk motiveren.	akkoord met het voorstel om eerst een ingebreke stelling in te stellen met een termijn van twee weken tot herstel.
60	Bestek 2.2.22	Een garantie afgeven van een Hemelwaterafvoer (in pandig) van 10 jaar is erg lang en derhalve niet proportioneel. Wij verzoeken u deze termijn net als de externe afvoer te verlagen naar 3 jaar. indien aanbestedende dienst hiermee niet kan instemmen ontvangen we graag een inhoudelijke motivatie.	Bestek aanhouden.
61	Bestek 2.3.1	Er wordt in het artikel verwezen naar de CAR als bijlage bij het bestek. Deze ontbreekt in de stukken, kan deze worden toegezonden bij de 1e NvI?	Deze valt onder de bouwkundig aannemer en is dus nog niet beschikbaar.
62	Bestekboek deel A 01.02.06.31 en 32	Kan aanbestedende dienst bevestigen dat dit enkel de bouwkundig aannemer betreft? lijkt niet logisch dat zowel bouwkundig als installateur aannemer dit dienen te verzorgen.	Dat is een juiste constatering, dit geldt niet voor de installateurs.
63	Bestekboek deel A - 01.02.06.69	Hierin verwijst u naar het "in hoofdstuk 01 gestelde". Kunt u svp verduidelijken wat hoofdstuk 01 betreft?	"hoofdstuk 01" in deze te lezen als "01.02.06"

64	Bestekboek deel A - 01.02.22 93	Een garantietermijn van hoogstens 2 jaar in combinatie met een onderhoudstermijn is redelijk in de branche. Wanneer de fabrieksgarantie langer is, kan de fabriek garantie worden aangehouden. Een garantie termijn van 10 jaar zoals omschreven is niet redelijk waardoor het risico ten onrechte aan opdrachtnemer wordt gealloceerd.. De garantie zoals omschreven ziet in dat kader meer op de aansprakelijkstelling van paragraaf 12 UAV, waarop de opdrachtgever een beroep kan doen indien sprake is van een gebrek na oplevering. Derhalve het verzoek om de garantie te stellen op 2 jaar en indien er sprake is van een gebrek nadien, dat er een aansprakelijkstelling kan volgen cf par 12 UAV. indien aanbestedende dienst hierin niet mee kan gaan verzoek ik haar dit inhoudelijk te motiveren.	Inderdaad dient dit 2 jaar te zijn. Dit is ook nog opgenomen in het technische deel van het elektrotechnisch bestek T240279-17 BT002a.
65	Bestekboek deel A - 01.02.22 94	"Bestek: garantie op tekeningen en berekeningen: Opdrachtnemer gaat bij het opstellen van het UO en de berekeningen uit van de door opdrachtgever uitgegeven DO en TO en de door haar gemaakte systeemkeuzes, waarvoor opdrachtgever de verantwoordelijkheid draagt. Opdrachtnemer heeft in dat kader haar waarschuwingsplicht conform par 6 lid 14 waaraan zij is gebonden. De garantie en verantwoordelijkheid zoals thans omschreven in het bestek is omvangrijker dan bovenstaand. Gezien de paritair opgestelde UAV voorwaarden verzoek ik u bovenstaand voorstel aan te houden en het bestek op dat punt overeenkomstig te wijzigen. indien u hierin niet mee kan gaan verzoek ik u dit inhoudelijk te motiveren."	Dit artikel bestaat niet in het bestek.
66	Document T240279-17-BT001a W-installatie betreffende noodstroomvoorziening	Er wordt gesproken over een noodstroomvoorziening in het W-bestek, maar in E-bestek staat dat deze niet is voorzien. Wat is correct? Indien wél voorzien: Wordt hiermee een dieselaggregaat en/of een UPS-installatie bedoeld? Indien dit het geval is, in hoeverre is rekening gehouden met de benodigde voorzieningen ten aanzien van: afvoer van uitlaatgassen en ventilatie van de opstellingsruimte (bij een dieselaggregaat); ventilatie, warmteafvoer en eventuele gasvorming van de batterij-installatie (bij een UPS-systeem)."	Er is géén noodstroomvoorzien voorzien in het werk.
67	Document T240279-17-BT001a W-installatie betreffende regeltechnische demarcatie	"Kunt u de regeltechnische demarcatie nader specificeren, inclusief een duidelijke afbakening van verantwoordelijkheden tussen bouwkundig, elektrotechnisch en regeltechnisch werk? Graag ontvangen wij tevens een nadere toelichting op de zonwering en verlichting, waaronder: Wie verantwoordelijk is voor levering en montage van de zonwering; Wie verantwoordelijk is voor het aanbrengen van de voedingsvoorziening ten behoeve van de zonwering; Of de zonwering dient te worden gekoppeld aan het gebouwbeheersysteem (GBS), en zo ja, op welke wijze (functioneel en technisch principe); Of de verlichting dient te worden gekoppeld aan het GBS, en zo ja, op welke wijze deze koppeling (functioneel en technisch) is voorzien. Bij uitblijven van een eenduidige demarcatie behouden inschrijvers zich het recht voor om aannames te hanteren, welke kunnen leiden tot afwijkingen in de inschrijving."	De verlichtingsbesturing en zonweringbesturing installatie zijn onderdeel van het elektrotechnisch werk. De zonweringen met motor zelf zijn onderdeel van het bouwkundige werk. De verlichtingsbesturing en zonwering besturing zijn niet gekoppeld aan het GBS.
68	Tekening T240279-TO-W200A-Begane grond Luchtbehandeling - Deel A- en tekening T240279-TO-W200B-Begane grond Luchtbehandeling - Deel B- betreffende rookmelders en het ventilatieplan	"Voor de ruimtes waarin rookmelders zijn voorzien, verzoeken wij u de uitgangspunten en richtlijnen voor de positionering hiervan nader te specificeren, met inachtneming van de aanwezige luchtverdeelslangen. De luchtverdeelslangen zijn centraal in de ruimte gepositioneerd, hetgeen mogelijk van invloed kan zijn op de detectie en positionering van eventuele rookmelders. Kunt u bevestigen: Welke uitgangspunten gehanteerd dienen te worden voor de onderlinge positionering van rookmelders en luchtverdeelsystemen; Of aanvullende rookmelders benodigd zijn als gevolg van de toegepaste luchtverdeling; Hoe de onderlinge afstemming tussen installatiedelen (E en W) hierin is voorzien. Bij het uitblijven van eenduidige uitgangspunten behouden inschrijvers zich het recht voor aannames te hanteren, hetgeen kan leiden tot afwijkingen in de inschrijving."	De gangbare normen (afstand 1,5m) voor posities rookmelders t.o.v. luchttoevoer voorzieningen dient te worden gehanteerd door de installateurs.

69	Tekening T240279-TO-W200A-Begane grond Luchtbehandeling - Deel A- en tekening T240279-TO-W200B-Begane grond Luchtbehandeling - Deel B- betreffende demarcatie, detectie en sturing rookdetectie	"In document "T240279-17-BT001a W-installatie" is opgenomen dat de elektrotechnisch installateur een inkomend meldcontact vanuit de brandmeldcentrale aanlevert richting het gebouwbeheersysteem. Kunt u de demarcatie en verantwoordelijkheden tussen elektrotechnische en werktuigbouwkundige installaties nader specificeren ten aanzien van de brandkleppen, waaronder: Wie verantwoordelijk is voor de complete bekabeling, aansturing en terugmelding van de brandkleppen; Of rookdetectie (specifiek koude rookdetectie) integraal onderdeel dient te zijn van de brandklepvoorziening en tot welke discipline deze behoort."	De gehele aansturing/terugmelding en bekabeling van brandkleppen in de ventilatie installaties behoort bij de werkzaamheden van de W-installateur.
70	Tekening T240279-TO-W200A-Begane grond Luchtbehandeling - Deel A- en tekening T240279-TO-W200B-Begane grond Luchtbehandeling - Deel B- betreffende demarcatie voeding brandkleppen	Kunt u aangeven wie verantwoordelijk is voor de voedingsvoorziening van de brandkleppen, inclusief de realisatie van bekabeling en aansluiting, en welke spanningsniveau(s) (bijv. 24 V of 230 V) hierbij van toepassing zijn?	De voedingsvoorzieningen voor de brandkleppen behoren eveneens tot de werkzaamheden van de W-installateur.
71	Tekening T240279-TO-W001 - Principeschema CV-gkw betreffende vorstbeveiliging van buitenopgestelde leidingen	In het bestek en de principeschema's is geen voorziening voor warmtelinten ten behoeve van buitenopgestelde leidingen opgenomen. Kunt u aangeven of vorstbescherming middels warmtelinten benodigd is, en welke uitgangspunten hierbij gehanteerd dienen te worden? Indien warmtelinten niet benodigd zijn, verzoek dit expliciet te bevestigen.	De buiten het gebouw gelegen watergevoerde leidingen (CV/gkw) dienen te worden voorzien van vorstbescherming middels warmtelinten/tracing.
72	Tekening T240279-TO-W001 - Principeschema CV-gkw betreffende thermische energiemeters van de opwekinstallatie	In document T240279-17-BT001a W-installatie worden energiemeters benoemd ten behoeve van gebruikers en installatieonderdelen, echter is geen expliciete vermelding opgenomen van thermische energiemeting op opwekniveau. Kunt u aangeven welke uitgangspunten gelden ten aanzien van thermische energiemeting binnen het kader van GACS, met name voor de opwekinstallaties (bijv. warmte- en koudeopwekking)? Indien thermische energiemeters op opwekniveau niet zijn voorzien, verzoek dit expliciet te bevestigen.	Voor de onderdelen van GACS uitgaan van Klasse B waarbij voor onderdeel 7.4 Klasse A aangehouden dient te worden. Thermische energiemetingen op opwekniveau dienen toegepast te worden om te voldoen aan Klasse A voor onderdeel 7.4
73	Document T240279-17-BT003 bouwkundige voorzieningen betreffende demarcatie vloerverwarming	"Kunt u nader toelichten hoe het vloerverwarmingsplan is voorzien, inclusief de bijbehorende uitgangspunten en detaillering? Graag tevens specificeren welke demarcatie geldt tussen de werktuigbouwkundige en bouwkundige aannemer, onder andere ten aanzien van: het aanbrengen en afwerken van randisolatie; het eventueel afsnijden en afwerken hiervan; overige bouwkundige voorzieningen die samenhangen met de vloerverwarming."	Op de tekening W100B is aangegeven in welke ruimten vloerverwarming (vv, in het blokje met ontwerptemperatuur) dient te worden voorzien, en war verdelers geprojecteerd zijn. Verder zoals in bestek omschreven door W-installateur te voorzien, op basis van cementdekvloeren en conform advies leverancier vloerverwarming.
74	Document T240279-17-BT003 bouwkundige voorzieningen betreffende sparingsopgaves	In de stukken is opgenomen dat de controle van springen behoort tot de verplichtingen van de partij voor wie de springen zijn bedoeld, waarbij zo nodig metingen dienen te worden verricht of afstemming plaatsvindt met de constructeur. Kunt u specificeren hoe de coördinatie en verantwoordelijkheid ten aanzien van springen in constructief dragende wanden is voorzien, met name met betrekking tot de afstemming met de constructeur? Verzoek tevens te bevestigen of deze coördinatie en bijbehorende kosten onder de bouwkundige aannemer vallen. De installateur draagt zorg voor de sparingsopgave en coördinatie via tekeningen.	De aannemer installaties dient mee te werken aan tijdig opgaven en afstemmen van springen installaties. De bouwkundig aannemer heeft hierin de coördinerende rol. De constructeur een toetsende rol. Eventuele kosten hiervan vallen onder de bouwkundig aannemer / constructeur.
75	Document T240279-17-BT001a W-installatie betreffende definitie schakelkasten en demarcatie voeding regelkasten	In hoofdstuk 3.9.3 wordt gesproken over 'schakelkasten' waarop de voedingskabels dienen te worden aangesloten. Kunt u verduidelijken of hiermee de regelkasten worden bedoeld? Indien dit het geval is, verzoeken wij tevens te bevestigen hoe de demarcatie is voorzien tussen elektrotechnische installatie en regeltechniek ten aanzien van de voeding en aansluiting hiervan.	Met de schakelkasten in art. 3.9.3 worden de regelkast(en) bedoeld. Het aansluiten van de voedingskabels welke vanuit de E-installaties voor de W-installatie geleverd worden dient te geschieden door de W-installateur.
76	Document T240279-17-BT001a W-installatie betreffende eisen aan de regeltechnische bekabeling	In hoofdstuk 3.9.2 is opgenomen dat de benodigde bekabeling voor de regelinstallatie, daar waar vereist, dient te worden uitgevoerd met functiebehoud, inclusief leidingwegen en conform geldende normen en richtlijnen, alsmede aanvullingen van de plaatselijke brandweer. Kunt u specificeren op welke locaties en voor welke installatieonderdelen bekabeling met functiebehoud dient te worden toegepast? Ten behoeve van een eenduidige en vergelijkbare inschrijving verzoeken wij tevens aan te geven waar de genoemde aanvullingen van de plaatselijke brandweer zijn vastgelegd.	Bekabeling welke in kader van brandmelding sturing van luchtbehandeling, brandkleppen e.d. verzorgt dient volgens de vigerende normen waar nodig in functiebehoud te worden uitgevoerd.

77	Document T240279-17-BT001a W-installatie betreffende verduidelijk in demarcatie van voedingen	In hoofdstuk 3.9.2 is opgenomen dat de aannemer de betreffende installatieonderdelen elektrisch dient aan te sluiten, waaronder o.a. warmtapwaterbereiding en warmtepompen. Tevens wordt aangegeven dat de elektrotechnisch installateur de voedingsvoorziening verzorgt tot bij onder andere de regelkast en warmtepompen (buitendelen). Deze omschrijvingen lijken tegenstrijdig ten aanzien van de verantwoordelijkheid voor de voedingsvoorziening en aansluiting van de betreffende installatieonderdelen. Kunt u de demarcatie en verantwoordelijkheden tussen de elektrotechnische en werktuigbouwkundige installaties nader specificeren, met betrekking tot de voeding en aansluiting van de genoemde componenten? Tevens verzoeken wij aan te geven op welke wijze de voeding door de elektrotechnisch installateur wordt aangeleverd (bijv. tot klemkast, werkschakelaar of regelkast). Graag ontvangen wij dit bij voorkeur schematisch (bijv. middels een principetekening).	Het aansluiten van de voedingskabels welke vanuit de E-installaties voor de W-installatie geleverd worden dient te geschieden door de W-installateur. De bekabeling wordt door de E-installaties aangeleverd tot een werkschakelaar (warmtepompen, e.d.) of regelkast.
78	Document T240279-17-BT001a W-installatie betreffende verrekking van samengestelde ventilatiesystemen	In hoofdstuk 3.9.2 is opgenomen dat voor de luchtbehandeling Beekdal/Driesprong en Algemeen/GGD/Kinderopvang Puur (elk op één LBK) een onderverdeling dient te worden voorzien op basis van luchtdebiet of m³. Kunt u specificeren op basis van welk principe deze onderverdeling dient te worden uitgevoerd (luchtdebiet of m³), en welke uitgangspunten hierbij gehanteerd dienen te worden? Tevens verzoeken wij aan te geven hoe deze onderverdeling dient te worden toegepast in relatie tot de regeling, meting en eventuele energieregistratie.	De wijze van verrekking dient nog nader te worden bepaald door opdrachtgever maar zal zeer waarschijnlijk m2 worden. Het betreft de verrekking van energieregistratie verwarmen/koelen van de LBK.
79	T240279-17-BT001a W-installatie definitie van overige verontreinigingen	"In hoofdstuk 3.7.6 is opgenomen dat, indien de installatie na gereedkoming besmet is met legionellabacteriën of een andere verontreiniging, de aannemer de oorzaken dient op te sporen en weg te nemen. Kunt u nader specificeren wat wordt verstaan onder 'andere verontreinigingen'? Verzoek tevens aan te geven welke uitgangspunten en acceptatiecriteria hierbij gehanteerd dienen te worden, zodat duidelijk is wanneer sprake is van een verontreiniging die binnen de scope van de aannemer valt."	Bij andere vervuilingen moet u denken aan eventueel zand/bouwstof/gruis dat in het leidingwerk is gekomen (door bijvoorbeeld niet zorgvuldig opslaan van leidingwerk voor montage).
80	Document T240279-17-BT001a W-installatie referentiemonsteropname drinkwaterleidingnet	"In hoofdstuk 3.7.6 is opgenomen dat na gereedkomen van de werkzaamheden, op aanwijzing van de directie, 8 watermonsters dienen te worden genomen en gecontroleerd op legionellabacteriën en andere mogelijke verontreinigingen. Ten behoeve van een objectieve beoordeling van de waterkwaliteit verzoeken wij te bevestigen of voorafgaand aan de werkzaamheden referentiemonsters dienen te worden genomen. Indien dit het geval is, verzoeken wij aan te geven hoeveel referentiemonsters dienen te worden opgenomen en op basis van welke uitgangspunten."	Het betreft nieuwbouw, er is nog geen referentiesituatie
81	Document T240279-17-BT001a W-installatie referentiemonsteropname drinkwaterleidingnet	"In hoofdstuk 3.7.6 is opgenomen dat na gereedkomen van de werkzaamheden, op aanwijzing van de directie, 8 watermonsters dienen te worden genomen en gecontroleerd op legionellabacteriën en andere mogelijke verontreinigingen. Ten behoeve van een objectieve beoordeling van de waterkwaliteit verzoeken wij te bevestigen of voorafgaand aan de werkzaamheden referentiemonsters dienen te worden genomen. Indien dit het geval is, verzoeken wij aan te geven hoeveel referentiemonsters dienen te worden opgenomen en op basis van welke uitgangspunten."	Dubbeling, zie voorgaand antwoord
82	Document T240279-17-BT001a W-installatie toepassing brandmanchetten van verschillende leidingdiameters	In hoofdstuk 3.7.2 (koudwaterinstallatie) is de volgende passage opgenomen: "De benodigde doorvoeringen, met een brandwerende functie van 30 min. of meer, tweezijdig afdichtend, afmetingen afhankelijk van de leidingdiameters, ter plaatse van elke muurdoorvoering.". Kunt u nader specificeren wat wordt bedoeld met deze brandwerende doorvoeringen en of hiermee (onder andere) brandmanchetten worden bedoeld? Indien dit het geval is, verzoeken wij aan te geven voor welke leidingdiameters en toepassingen deze verplicht zijn, en vanaf welke diameters eventueel afwijkende voorzieningen of geen brandmanchetten benodigd zijn.	We bedoelen hier mee dat de leidingen tweezijdig brandwerend afgewerkt / ingepapt moeten worden.
83	Document T240279-17-BT001a W-installatie kruipruimte en (tweezijdige) brandmanchetten	In hoofdstuk 3.7.2 is opgenomen dat doorvoeringen door bouwkundige constructies brandwerend dienen te worden afgewerkt ter plaatse van rook- en brandscheidingen. Kunt u specificeren of de kruipruimte in dit project wordt beschouwd als een afzonderlijk brandcompartiment of brandscheiding, en welke eisen dit stelt aan de uitvoering van doorvoeringen? Graag tevens aangeven of dit betekent dat doorvoeringen tussen de kruipruimte en de bovenliggende ruimten dienen te worden voorzien van brandmanchetten (bijv. één- of tweezijdig).	Er is geen kruipruimte, de leidingen welke onder de vloer liggen behoeven niet voorzien van brandwerende doorvoeren.
84	Document T240279-17-BT001a W-installatie betreffende waterleidingen persen in plaats van solderen	Gezien het toepassen van persverbindingen gebruikelijk is binnen utilitaire installaties en voordelen biedt ten aanzien van montage en veiligheid, verzoeken wij te bevestigen dat dit als gelijkwaardig alternatief kan worden toegepast.	Persverbindingen, zoals Mapress o.g. worden gezien als gelijkwaardig alternatief voor soldeerverbindingen.
85	Document T240279-17-BT001a W-installatie betreffende doorstroming drinkwaterleidingnet	"In hoofdstuk 3.7.2 is opgenomen dat de toestelaansluitingen zo veel mogelijk doorstromend dienen te worden aangesloten. Kunt u nader toelichten wat hiermee wordt bedoeld? Wordt hierbij bedoeld op: een doorstromende uitvoering van het leidingtracé en de toestelaansluitingen (voorkomen van doodlopende leidingen); of op de positionering van een veelgebruikt tappunt als laatste in het leidingtracé; Graag specificeren welke uitgangspunten hierbij gehanteerd dienen te worden."	Hiermee wordt bedoeld een doorstromende uitvoering van het leidingtracé en toestelaansluiting tot aan een vliegebruikt tappunt als laatste in het leidingtracé.

86	Document T240279-17-BT001a W-installatie betreffende tussenmeter brandslanghaspels	In hoofdstuk 3.7.2 is opgenomen dat het separate koudwaternet voor de brandslanghaspels wordt voorzien van een tussenmeter. Kunt u aangeven of deze tussenmeter dient te worden gekoppeld aan het gebouwbeheersysteem (GBS)? Indien dit het geval is, verzoeken wij te specificeren welke eisen worden gesteld aan de meting en communicatie (bijv. pulsuitgang of datacommunicatie).	Het separaat kouwater leidingnet dient te worden voorbereid op het toekomstig kunnen tussen plaatsen van een koudwater tussenmeter (zoals ook de verschillende gebruikers groepen).
87	Document T240279-17-BT001a W-installatie betreffende toepassing van tweezijdige brandmanchetten	In het bestek is opgenomen dat doorvoeringen door brand- of rookscheidingsdienen te worden voorzien van brandmanchetten (zo nodig tweezijdig). Kunt u bevestigen of brandmanchetten bij doorvoeringen standaard aan beide zijden dienen te worden toegepast? Verzoek dit eenduidig vast te leggen, zodat alle inschrijvers de brandwerende voorzieningen op gelijke wijze kunnen opnemen in de inschrijving.	Er dient te worden uitgegaan van 2 zijdig plaatsen van deze brandmanchetten.
88	Document T240279-17-BT001a W-installatie betreffende vetafscheider	In de stukken wordt geen expliciete vermelding gedaan van het toepassen van een vetafscheider voor de keuken. Kunt u bevestigen dat geen vetafscheider voor de keuken benodigd is? Indien dit wel het geval is, verzoeken wij de uitgangspunten en dimensionering hiervan nader te specificeren.	U kunt er van uit gaan dat er geen vetafscheider voor de keuken nodig is.
89	Document T240279-17-BT001a W-installatie betreffende materiaalspecificatie pvc buis	In het bestek is opgenomen dat de nieuwe afvoerleidingen dienen te worden uitgevoerd in dikwandig kunststof (PVC). Kunt u bevestigen of een PVC U-3 buis met KOMO-keur, SN4-klasse, hiervoor als passende uitvoering kan worden toegepast? Indien specifieke eisen gelden ten aanzien van type, klasse of sterkte (bijv. SN-klasse), verzoeken wij deze nader te specificeren.	PVC U-3 buime met KOMO-keur en SN4-klasse is een passende uitvoering voor de vuilwater afvoer installatie in het gebouw.
90	Document T240279-17-BT001a W-installatie betreffende de terreininstallatie	"In hoofdstuk 3.6.1 is opgenomen dat de VWA-installatie middels nieuwe terreinriolering dient te worden aangesloten op het gemeentelijk riool en dat deze werkzaamheden onderdeel zijn van dit bestek, terwijl de HWA-terreinriolering onderdeel is van de terrein inrichting door derden. Kunt u bevestigen dat de aannemer van dit bestek enkel de vuilwaterleidingen aanlegt tot aan de erfgrans, conform tekeningen T240279-TO-W400A en T240279-TO-W400B? En kunt u bevestigen dat de HWA-installatie in het terrein, inclusief waterberging/retentievoorzieningen, zand-/slibvangputten, straatkolken en voorzieningen van gelijke aard en omvang, buiten de scope van dit bestek valt?"	Correct de aannemer van dit bestek hoeft alleen de vluilwaterleidingen aan te legen tot aan de erfgrans.
91	Document T240279-17-BT001a W-installatie betreffende frisse scholen klasse b en reinheid van de luchtbehandelingsinstallatie	"In het PvE Frisse Scholen klasse B is opgenomen dat luchttoevoerkanalen en luchtbehandelingskasten vóór ingebruikname inwendig dienen te worden gereinigd. Kunt u nader specificeren wat van de aannemer wordt verwacht ten aanzien van deze reiniging? Meer specifiek: welke mate van reinheid dient te worden bereikt (bijv. conform bepaalde norm of inspectiecriteria); welke onderdelen van het systeem hieronder vallen (bijv. kanalen, appendages, LBK's); of een opleverrapportage of inspectie (bijv. visueel of conform geldende richtlijnen) vereist is."	De installaties dienen schoon te worden opgeleverd, dit geldt zeker ook voor de ventilatie installaties. Dit betekent dat er voldoende maatregelen dienen te worden genomen om de luchthandelingskasten, kanaalwerk en appendages alsmeder roosters e.d. ook inwendig schoon op te leveren. Daarbij dienen vervuilingen tijdens de bouw te worden voorkomen door (tijdelijk) afdichten van deze instalatie onderdelen (met folies o.i.d.), ook bij opslag en na (deel)montage. En de installaties pas volledig in bedrijf na schoonmaak van het gebouw.
92	Document T240279-17-BT001a W-installatie betreffende klankdichte deurroosters	In de tekst is opgenomen dat, indien spleten onder deuren ontoereikend zijn, deurroosters dienen te worden toegepast. Kunt u aangeven of de benodigde deurroosters op de tekeningen zijn aangegeven? Indien dit niet het geval is, verzoeken wij te specificeren in welke ruimten en in welke omvang deze dienen te worden toegepast, zodat deze eenduidig kunnen worden meegenomen in de inschrijving.	De benodigde deurspleten en deurroosters t.b.v. luchtverstrooing zijn in basis op de tekeningen W200A/B aangegeven, spleten bij toiletten, bergingen e.d. tot ca. 50m ³ /h,, deurroosters bij voorruimten toiletten (boven de 50m ³ /h),.
93	Document T240279-17-BT001a W-installatie betreffende type verwarming/ koelblok in de luchtbehandelingskasten	In hoofdstuk 3.1.1 is opgenomen dat de luchtbehandelingskasten zijn voorzien van centrale (voor)koeling middels bijbehorende omkeerbare lucht-lucht warmtepompen. Kunt u nader toelichten op welke wijze de (voor)koeling van de luchtbehandelingskasten dient te worden gerealiseerd, en of hierbij sprake is van directe expansie (DX) in de luchtbehandelingskasten? Dit lijkt af te wijken van de opbouw zoals weergegeven in het prinscipeschema en de omschreven luchtbehandelingskasten van Systemair in hoofdstuk 3.5.2, waarin wordt uitgegaan van watergevoerde verwarmings- en koelbatterijen. Graag verzoeken wij te bevestigen welke systeemopbouw en uitvoering dient te worden aangehouden.	De centrale (voor)koeling/verwarming van luchtbehandelingskasten geschiedt niet middels lucht-luchtwater warmtepompen maar middels CV/gkw uit de omkeerbare lucht-water warmtepomp installatie.
94	Document T240279-17-BT001a W-installatie betreffende gebruikersfunctie GGD	In hoofdstuk 3.5.2 wordt het combineren van meerdere gebruiksfuncties op één luchtbehandelingskast beschreven, waaronder BSO/kinderopvang en de GGD. Kan worden uitgegaan van een reguliere kantoor-/bedrijfsfunctie voor de GGD?	Ja de bedrijfstijden van de GGD vallen samen/binnen die van de BSO/Kinderopvang.
95	Document T240279-17-BT001a W-installatie betreffende aantal warmtepompen	In hoofdstuk 3.2.2 is opgenomen dat de koude opwekking dient te bestaan uit twee (skid) opstellingen van ieder vier in cascade opgestelde omkeerbare lucht-water warmtepompen. Uit deze omschrijving kan worden afgeleid dat in totaal acht warmtepompen worden toegepast. Dit lijkt af te wijken van het prinscipeschema en de plattegrondtekeningen van het dak, waar vier warmtepompen zijn weergegeven. Kunt u bevestigen hoeveel warmtepompen in het project daadwerkelijk dienen te worden toegepast en welke uitgangspunten hierbij aangehouden moeten worden?	Er is maar één cascade opstelling van 4 warmtepompen en een VRF warmtepomp installatie voor de gymzaal.

96	Document T240279-17-BT001a W-installatie betreffende dampdichte isolatiedikte	In de technische omschrijving is opgenomen dat leidingen dampdicht geïsoleerd dienen te worden (waar kans is op condensatie), waarbij voor bepaalde toepassingen een minimale dikte van 25 mm wordt genoemd. Kunt u aangeven welke isolatiedikte dient te worden aangehouden voor de CV-/GKW-leidingen bij dampdichte isolatie? Meer specifiek: kan worden volstaan met een isolatiedikte van 13 mm (zoals toegepast bij koudwater en HWA), of dient een grotere dikte (bijv. 25 mm) te worden aangehouden?	Er dient een grotere dikte te worden aangehouden van 25mm.
97	Document T240279-17-BT001a W-installatie betreffende uitvoeringswijze verschillende leidingdiameters	In de technische omschrijving is voor de leidingen een specifieke uitvoeringswijze voorgeschreven. Kunt u bevestigen of de verwarmings- en koelleidingen tot en met DN50 mogen worden uitgevoerd in Mapress C-staal (persverbinding) en vanaf DN50 in gelaste stalen buis? Indien dit niet het geval is, verzoeken wij de vereiste uitvoeringswijze voor de verschillende leidingdiameters nader te specificeren.	Leidingwerk tot en met DN50 mag middels Mapress C-staal persverbindingen, groter dan DN50 middels gelaste verbindingen.
98	Document T240279-17-BT001a W-installatie betreffende hydraulische typicals van afgifte apparaten	Kunt u voor de afgifteapparaten een principeschema opstellen (typicals), of het bestaande principeschema aanvullen, waarin de hydraulisch benodigde appendages per installatieonderdeel worden weergegeven? Graag hierin onder andere de regeling en hydraulische opbouw voor inductie-units nader specificeren (bijv. change-over systeem met een drukonafhankelijke, modulerende zeswegklep of een alternatieve uitvoering). Verzoek te bevestigen welke principes voor de verschillende afgifteapparaten dienen te worden aangehouden.	Zie hoofdstuk 3.2.3 van het bestek waarin omschreven staat welke installatieonderdelen dienen te "verwarmen" of "verwarmen en koelen". Het betreft een centraal change/oversysteem waarbij installatieonderdelen in koelbedrijf die met "geen koelen" staan aangemerkt niet worden opengestuurd.
99	Document "T240279-17-BT001a W-installatie" betreffende redundantie in hydraulische transportgroep	Op het principeschema zijn per leidingsysteem één transportpomp weergegeven. Kunt u bevestigen of deze configuratie correct is, of dat per leidingsysteem twee pompen (bedrijf/reserve) dienen te worden voorzien? Graag toelichten welke uitgangspunten zijn gehanteerd ten aanzien van bedrijfszekerheid en redundantie van de circulatiepompen.	Enkel pomp aanhouden
100	Document T240279-17-BT001a W-installatie betreffende koudeval VRF-ventilatie in ontdooiencyclus tijdens winterbedrijf	Bij toepassing van VRF-installaties treedt in winterbedrijf periodiek een ontdooiencyclus op, waarbij de buitendelen tijdelijk als condensor fungeren en de binnendelen als verdampers. Kunt u aangeven op welke wijze hiermee in het ontwerp rekening is gehouden, met name ten aanzien van het tijdelijk inblazen van koude lucht in de ruimten? Graag toelichten of aanvullende voorzieningen of regelstrategieën zijn voorzien om comfortklachten als gevolg hiervan te voorkomen.	In ontdooiestand wordt de verwarmingscyclus onderbroken. Om comfortklachten als gevolg van het tijdelijk inblazen van koude lucht te voorkomen, dienen de binnendelen voorzien te worden van een tochtregeling. Tijdens de ontdooiencyclus dient de ventilatorsnelheid automatisch terug geregeld of volledig gestopt te worden. om te voorkomen dat koude lucht actief de verblijfsruimte wordt ingeblazen.
101	Document T240279-17-BT001a W-installatie betreffende hydraulische componenten	In hoofdstuk 3.2.2 is opgenomen dat de installatie dient te worden uitgevoerd met alle benodigd toebehoren, zoals o.a. expansievoorzieningen, filters, afsluiters, circulatiepompen en overige appendages. Kunt u aangeven op basis van welke uitgangspunten de benodigde aantallen van deze componenten dienen te worden bepaald? Meer specifiek: kan worden uitgegaan van de aantallen zoals weergegeven op de tekeningen, waaronder het principeschema, of dient de aannemer zelfstandig de benodigde hoeveelheden te dimensioneren en aan te vullen?	De aannemer dient zelf de benodigde hoeveelheden nader te dimensioneren en/of aan te vullen op basis van de installatie principes van het bestek.
102	Document T240279-17-BT001a W-installatie betreffende beschermende coating van de warmtepompen	"In hoofdstuk 3.2.2 is opgenomen dat de lamellen dienen te worden voorzien van een extra beschermende coating tegen weersinvloeden. Kunt u toelichten welke functie en toegevoegde waarde deze coating heeft voor de toepassing in dit project? Graag tevens aangeven: of deze coating standaard onderdeel uitmaakt van de levering van de warmtepomp (fabrieksmatig), of dat deze separaat dient te worden aangebracht; welke specificaties en eisen hiervoor gelden (bijv. type coating, corrosieklasse of uitvoering); en onder welke omstandigheden deze coating vereist is."	De standaard coating vanuit de fabriek voldoet hier.
103	Document T240279-17-BT001a W-installatie betreffende identieke warmtepompen van gelijke capaciteit	Hoofdstuk 3.2.2 omschrijft "De warmtepompen zodanig selecteren dat de capaciteiten onderling gelijk zijn.". Voor een level playing field, kunnen wij uitgaan van 4 stuks identieke warmtepompen van het fabricaat Mitsubishi Electric type i-NX2-N-G07 0092 / MEHP-IS-G07 0092?	Ja, daar kunt van uit gaan.
104	Document T240279-17-BT001a W-installatie betreffende verschiltemperatuur warmtepompen	Het temperatuurtraject van de warmtepompen (45/35 °C) met een ΔT van 10 K wordt als relatief hoog beschouwd. Een kleiner temperatuurverschil kan in de praktijk gunstiger zijn voor het rendement van de warmtepomp. Kunt u toelichten welke uitgangspunten zijn gehanteerd bij het bepalen van dit temperatuurtraject en het bijbehorende temperatuurverschil? Meer specifiek: is het gehanteerde ΔT van 10 K afgestemd op de afgiftesystemen en/of het leidingnet (bijv. drukverlies van maximaal 150 Pa/m), of zijn andere ontwerpuitgangspunten leidend geweest?	De afgiftestellingen uitleggen op een DeltaT van 10K. De opwekking op een DeltaT van 5K (45/40oC)
105	Document T240279-17-BT001a W-installatie betreffende mengregeling warmtepompen	Kijkend naar het principeschema valt op dat de warmtepompen niet zijn voorzien van een mengregeling ten behoeve van bijvoorbeeld koude opstart. Kunt u toelichten op welke wijze hiermee in het ontwerp rekening is gehouden? Meer specifiek: is deze functionaliteit geïntegreerd in de warmtepompen (bijv. fabrieksmatig binnen de toegepaste Mitsubishi Electric units), of dienen aanvullende voorzieningen te worden opgenomen in de installatie?	Een mengregeling toepassen om te gebruiken tijdens het starten als de watertemperatuur te koud (koude opstart)
106	Document T240279-17-BT001a W-installatie betreffende systeembalans gelijktijdige verwarming en koelvraag	Hoofdstuk 3.2.2 omschrijft dat middels motorbediende klepsturingen de installatie in deellast gelijktijdig warmte en koude moet kunnen leveren. Tevens is uit het principeschema af te leiden dat de warmtepompen tussen twee buffervaten functioneren. Kunt u nader toelichten hoe in dit systeem wordt voorkomen dat bij een onbalans tussen de gebouwzijdige verwarmings- en koelvraag één van beide buffervaten in temperatuur verzadigd raakt? Meer specifiek: indien de verwarmingsvraag groter is dan de koelvraag (of vice versa), op welke wijze wordt het energetische verschil in het systeem gecompenseerd? Graag verzoeken wij te bevestigen of deze regeling en balansbewaking integraal onderdeel uitmaken van de toegepaste warmtepompen / regeling van Mitsubishi Electric, of dat hiervoor aanvullende voorzieningen in de installatie benodigd zijn.	De lucht-water warmtepomp installatie kan, afhankelijk van de seizoenen: Winter: alle 4 de warmtepompen leveren warmte in het buffervat CV/gkw (LT) en zo naar de afgaande groepen Tussenseizoenen: de warmtepomp 1 levert warmte via het linker buffervat CV aan de kanaalverwarmers, inductie units, vloerverwarming en de warmtepompen 2 t/m 4 leveren koude (buffervat gkw LT) aan de LBK's Zomerseizoenen: de warmtepomp 1 levert HT koude aan de inductieunits, en vloerverwarming en de warmtepompen 2 t/m 4 leveren LT koude aan de LBK's.

107	Document T240279-17-BT001a W-installatie betreffende LT en HT koeling uit hetzelfde hydraulisch circuit en warmtepompen	Document T240279-17-BT001a W-installatie betreffende LT en HT koeling uit hetzelfde hydraulisch circuit en warmtepompen. Kijkend naar het prinscheschema valt op dat laagtemperatuur- en hoogtemperatuurkoeling worden gerealiseerd binnen hetzelfde hydraulische circuit met dezelfde warmtepompen. Kunt u toelichten op welke wijze de verschillende temperatuurniveaus (LT en HT koeling) binnen dit systeem worden gerealiseerd en geregeld?	De lucht-water warmtepomp installatie kan, afhankelijk van de seizoenen: Winter: alle 4 de warmtepompen leveren warmte in het buffervat CV/gkw (LT) en zo naar de afgaande groepen Tussenseizoen: de warmtepomp 1 levert warmte via het linker buffervat CV aan de kanaalverwarmers, inductie units, vloerverwarming en de warmtepompen 2 t/m 4 leveren koude (buffervat gkw LT) aan de LBK's Zomerseizoen: de warmtepomp 1 levert HT koude aan de inductieunits, en vloerverwarming en de warmtepompen 2 t/m 4 leveren LT koude aan de LBK's.
108	Document T240279-17-BT001a W-installatie betreffende derde buffervat voor het derde systeem (LT, HT en cv)	In hoofdstuk 3.2.2 is opgenomen dat de installatie middels motorbediende klepsturingen gelijktijdig warmte en koude moet kunnen leveren. Uit het prinscheschema blijkt dat er wordt uitgegaan van twee buffervaten, terwijl er drie verschillende systemen worden gevraagd, te weten: hoogtemperatuurkoeling, laagtemperatuurkoeling en centrale verwarming (CV). Kunt u toelichten op welke wijze deze drie systemen gelijktijdig worden gerealiseerd met de in het prinscheschema weergegeven opzet? Meer specifiek: is een extra buffervat benodigd om deze drie temperatuurniveaus separaat te kunnen faciliteren, of wordt dit op een andere wijze opgelost binnen het systeem? Indien aanvullende voorzieningen benodigd zijn, verzoeken wij aan te geven op basis van welke uitgangspunten deze dienen te worden opgenomen, zodat een eenduidige inschrijving kan worden opgesteld.	De lucht-water warmtepomp installatie kan, afhankelijk van de seizoenen: Winter: alle 4 de warmtepompen leveren warmte in het buffervat CV/gkw (LT) en zo naar de afgaande groepen Tussenseizoen: de warmtepomp 1 levert warmte in linker buffervat aan de kanaalverwarmers, inductie units, vloerverwarming en de warmtepompen 2 t/m 4 leveren in rechter buffervat koude aan de LBK's Zomerseizoen: de warmtepomp 1 levert HT koude aan de inductieunits, en vloerverwarming en de warmtepompen 2 t/m 4 leveren koude aan de LBK's.
109	Document T240279-17-BT001a W-installatie betreffende motorbediende kleppen ten behoeve van gelijktijdig verwarmen en koelen	Hoofdstuk 3.2.2 omschrijft dat middels motorbediende klepsturingen de installatie gelijktijdig warmte en koude moet kunnen leveren. Kunt u toelichten welke motorbediende kleppen hiermee worden bedoeld? Meer specifiek: betreft dit motorbediende kleppen die integraal onderdeel uitmaken van de warmtepompen, of de kleppen zoals weergegeven op prinscheschema T240279-TO-W001 – Prinscheschema CV/GKW? Indien de kleppen op het prinscheschema bedoeld worden, kunt u bevestigen dat deze configuratie toereikend is om gelijktijdig verwarmen en koelen mogelijk te maken?	Kleppen zoals in het principe schema aangegeven.
110	Document T240279-17-BT001a W-installatie betreffende de engineering van sparingen	In hoofdstuk 1.3.1 is opgenomen dat de engineering en opgave van alle sparingen onder de verantwoordelijkheid van de installateur vallen. Kunt u specificeren welke verantwoordelijkheden hierbij gelden ten aanzien van de engineering en toetsing van de sparingen? Meer specifiek: wordt de installateur geacht uitsluitend de sparingen op te geven ten behoeve van zijn installaties, of valt ook de constructieve beoordeling en engineering van deze sparingen onder zijn verantwoordelijkheid? Verzoek te bevestigen of de constructieve engineering en toetsing van de sparingen door de constructeur (buiten scope werktuigbouwkundige aannemer) dient te worden uitgevoerd, en dat de installateur enkel verantwoordelijk is voor de opgave van de benodigde sparingen ten behoeve van zijn installatie.	De aannemer installaties dient mee te werken aan tijdig opgaven en afstemmen van sparingen installaties. De bouwkundig aannemer heeft hierin de coördinerende rol. De constreure een toetsende rol. Eventuele kosten hiervan vallen onder de bouwkundig aannemer / constructeur.
111	Document T240279-17-BT001a W-installatie betreffende afdichten van sparingen	In hoofdstuk 1.3.1 is opgenomen dat sparingen met een diameter ≤ 50 mm (incl. mantel-/doorvoerbuis) onder de werkzaamheden van de installateur vallen, inclusief het afdichten hiervan. Daarnaast is aangegeven dat sparingen groter dan 50 mm door de bouwkundige worden afgedicht. Kunt u aangeven waarom voor sparingen ≤ 50 mm een andere verdeling wordt gehanteerd? Is het mogelijk om het afdichten van alle sparingen, ongeacht de diameter, eenduidig door de bouwkundige partij te laten uitvoeren?	Nee, bestek hierin aanhouden.
112	Planning	Conform planning vanuit de aanbestedingsleidraad sluit de inschrijving op 25-aug, dit is kort na ons zomerreces, is het mogelijk om deze enkele weken naar achter te verplaatsen?	nee, dat is helaas niet mogelijk in verband met de verder gemeentelijke processen/procedures.
113	HFST 01.02.42	Bestek algemene voorwaarde, HFST 01.02.42; het kortingsbedrag is niet maximaliseert wat kan resulteren in een onbeheersbaar risico, staat u er voor open om dit kortingsbedrag te maximaliseren op bijvoorbeeld 5% van de aanneemsom	Ja, wij zijn bereid dat te doen. Zie reactie op vraag 26 van de W-installaties.
114	pagina 4 van document T240279-17-BT001a	Op pagina 4 van document T240279-17-BT001a W-installatie wordt beschreven: "De bestaande installaties welke komen te vervallen dienen te worden afgekoppeld van de nutsvoorzieningen en worden door derden (sloopwerkzaamheden in bouwkundig bestek) verwijderd en afgevoerd." Kunnen wij tekeningen ontvangen van de bestaande installaties?	Dit betreft een huisaansluiting in meterkast van de bestaande boerderij. Daar zijn geen tekeningen van.
115	bouwkundige tekeningen	Kunnen wij ook de bouwkundige tekeningen van het gebouw, inclusief doorsneden en plafondtekeningen, ontvangen?	Ja, de bouwkundige tekeningen worden beschikbaar gesteld. De bouwkundige tekeningen zijn echter geen onderdeel van de contractstukken. De tekeningen zijn bij deze NVI toegevoegd
116	bouwkundig IFC-model	Indien er een bouwkundig IFC-model beschikbaar is, kunnen wij deze ontvangen?	Het IFC-model wordt niet tijdens de aanbesteding beschikbaar gesteld.
117	Tekeningen brandscheidingen	Zijn er tekeningen beschikbaar waar alle brandscheidingen zichtbaar op zijn, en zo ja, zouden wij deze kunnen ontvangen?	Die staan aangegeven op de bouwkundige tekeningen alsook in de rapportage brandscheidingen van Nex2us. Laatstgenoemde rapportage is toegevoegd.

118	Kerncompetentie	In de aanbestedingsstukken wordt gevraagd om referentieprojecten waarbij tevens een sportaccommodatie van circa 560 m² onderdeel uitmaakt van het project. Wij realiseren regelmatig vergelijkbare kindcentra en onderwijsgebouwen met een vergelijkbare installatietechnische complexiteit. In de praktijk maakt een sportaccommodatie van deze omvang echter zelden onderdeel uit van dergelijke projecten. Hierdoor ontstaat de situatie dat partijen die aantoonbaar beschikken over ruime ervaring met vergelijkbare kindcentra, mogelijk niet aan de gestelde referentie-eis kunnen voldoen. Wij verzoeken u daarom vriendelijk om de referentie-eisen opnieuw te beoordelen. Naar onze mening staat de gevraagde specifieke referentie niet volledig in verhouding tot de aard en omvang van het daadwerkelijke project. De huidige formulering kan ertoe leiden dat een aanzienlijk aantal geschikte en ervaren installateurs wordt uitgesloten van deelname, terwijl zij wel beschikken over relevante kennis en ervaring voor de uitvoering van de opdracht. Kunt u overwegen de referentie-eis te verruimen, zodat ook vergelijkbare kindcentra zonder een sportaccommodatie van deze omvang als passende referentie kunnen worden geaccepteerd?	Niet akkoord. De kerncompetentie blijft gehandhaafd zoals opgenomen in beschrijvend document.
-----	-----------------	--	---

Mededelingen aanbestedende dienst		
M1	Bestek installaties	Voor Gilzerweg moet gelezen worden Gilzeweg.
M2	Bestek installaties	Voor 'in kruipruimte' te lezen 'onder de BG vloer' (er is geen kruipruimte).
M3	Bestek installaties	Ten behoeve van instructie gebruikers dient te worden gerekend om 3 groepen/sessies. Tijd per groep/sessie door u zelf in te schatten.

Wij wensen u veel succes met verdere verloop van de aanbestedingsprocedure en hopen uw inschrijving via TenderNed te ontvangen op de uiterlijke inleverdatum/-tijd